Aile Bireyleri, Meslekler ve Belirli İsimler

ARP.6.1.1–6.1.4: Geniş aile bireyleri ve mesleklerle ilgili bilgileri anlamlandırabilme; hedef sözcük ve dil yapılarını bağlamına uygun kullanabilme · ARP.6.1.5–6.1.7: Belirli isimlerde (ال) şemsi ve kameri harflerin ses etkisini tanıyabilme; aile bireylerini kısa yazılı ifadelerle tanıtabilme

HATIRLAYALIM

- Anne ve baba tarafı akrabalar ayrı sözcüklerle adlandırılır: عَمَّة/عَمّ (amca/hala), خَالَة/خَال (dayı/teyze), جَدَّة/جَدّ (dede/nine), حَفِيدَة/حَفِيد (erkek/kız torun).
- Meslek adları tanıtılan kişinin cinsiyetine uyar: erkek için مُعَلِّم، طَبَّاخ، سَائِق، فَلَّاح، مُمَرِّض، بَيْطَرِيّ kullanılırken kadın için sonuna ة eklenir.
- Kişiyi sormak için «مَنْ هَذَا؟», mesleğini sormak için «مَا مِهْنَتُهُ؟ / مَا مِهْنَتُهَا؟», çalışma yerini sormak için ise «أَيْنَ تَعْمَلُ؟ / أَيْنَ يَعْمَلُ؟» kalıbı kullanılır.
- İsmin başındaki ال belirlilik takısının lamı kameri harflerden önce okunur (الْبَيْت، الْحَقِيبَة); şemsi harflerden önce yazılır fakat ayrı ses olarak okunmaz, sonraki harf şeddelenir (الدَّرْس، التِّلْفَاز).

1 EŞLEŞTİRME

Arapça akrabalık ve meslek kelimelerini Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

b 1. خَالَة
d 2. عَمّ
a 3. بَيْطَرِيَّة
c 4. ضَابِط

a) Kadın veteriner
b) Teyze (annenin kız kardeşi)
c) Erkek subay
d) Amca (babanın erkek kardeşi)

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Aile bireyleri, meslekler ve belirli isimlerle ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
وَالِدِي kelimesi ‘babam’, وَالِدَتِي kelimesi ise ‘annem’ anlamına gelir.	☑	☐
Bir kadının mesleğini sormak için «مَا مِهْنَتُهُ؟» soru kalıbı kullanılır.	☐	☑
فَلَّاحَة kelimesi kadın çiftçi, سَائِقَة kelimesi ise kadın sürücü demektir.	☑	☐
الْحَقِيبَة kelimesinde ح kameri harf olduğu için ال takısının lamı okunur.	☑	☐
Şemsi harfle başlayan التِّلْفَاز kelimesinde lam harfi okunmadığı için yazıdan da çıkarılır.	☐	☑

3 KISA CEVAP

Görseldeki iki soru kalıbını inceleyerek مَا مِهْنَتُهُ؟ ve مَا مِهْنَتُهَا؟ sorularının hangi cinsiyetler için kullanıldığını ve aralarındaki ek farkını yazınız.

Eril Meslek Sorusu	Dişil Meslek Sorusu
مَا مِهْنَتُهُ؟	مَا مِهْنَتُهَا؟
Onun (erkek) mesleği ne?	Onun (kadın) mesleği ne?

هُ erkeklerin, هَا kadınların mesleğini sorar.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki akraba tanıtım kartlarından hangisinde baba tarafındaki bir erkek akraba ve mesleği birlikte verilmiştir?

1. Kart	2. Kart
خَالِي مُعَلِّم	عَمِّي طَبَّاخ
3. Kart	**4. Kart**
عَمَّتِي مُمَرِّضَة	خَالَتِي مُحَامِيَة

(A) 1. kartta annenin erkek kardeşi olan dayı ve öğretmenlik
(B) 2. kartta babanın erkek kardeşi olan amca ve aşçılık
(C) 3. kartta babanın kız kardeşi olan hala ve hemşirelik
(D) 4. kartta annenin kız kardeşi olan teyze ve avukatlık

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Arapça kelimelerle tamamlayınız.

مَا | نَشِيطَة | حَفِيدَة | كَمْ | وَ

1. Erkek torun için حَفِيد, kız torun için ise **حَفِيدَة** denir.
2. Kadın öğretmenin çalışkan olduğunu «مُعَلِّمَة **نَشِيطَة**» anlatır.
3. Bir erkeğin mesleğini sormak için «**مَا** مِهْنَتُهُ؟» denir.
4. İki cümleyi ‘ve’ anlamıyla bağlamak için **وَ** kullanılır.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki cümle şemasında boş bırakılan yere ‘Annem becerikli bir aşçıdır’ anlamını tamamlamak için hangi kelime getirilmelidir?

Cümle: وَالِدَتِي طَبَّاخَةٌ …

Anlamı: Annem becerikli bir aşçıdır.

(A) مَاهِرَةٌ
(B) مَاهِرٌ
(C) فَلَّاحٌ
(D) سَائِقٌ

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki meslek eşleştirmelerinden hangisinde eril ve dişil kullanım kuralına uyulmadığı için eşleştirme yanlıştır?

1. Kutu	2. Kutu
مُعَلِّم - مُعَلِّمَة	طَبَّاخ - طَبَّاخَة
3. Kutu	**4. Kutu**
شُرْطِيّ - فَلَّاح	مُمَرِّض - مُمَرِّضَة

(A) 1. kutuda erkek öğretmen مُعَلِّم ile kadın öğretmen مُعَلِّمَة eşleşmesi

(B) 2. kutuda erkek aşçı طَبَّاخ ile kadın aşçı طَبَّاخَة eşleşmesi

(C) 3. kutuda erkek polis شُرْطِيّ ile erkek çiftçi فَلَّاح eşleşmesi

(D) 4. kutuda erkek hemşire مُمَرِّض ile kadın hemşire مُمَرِّضَة eşleşmesi

8 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki belirli isim kartlarını inceleyerek ilk harfin türünü (Kameri / Şemsi) ve kelimenin Türkçe anlamını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1	2
الْبَيْت	الدَّرْس
3	**4**
الْحَقِيبَة	التِّلْفَاز

Belirli İsim	Harf Türü	Türkçe Anlamı
1. الْبَيْت	Kameri	Ev
2. الدَّرْس	Şemsi	Ders
3. الْحَقِيبَة	Kameri	Çanta
4. التِّلْفَاز	Şemsi	Televizyon

9 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki «أَيْنَ يَعْمَلُ خَالُكَ؟» sorusuna bir öğrencinin yalnız «خَالِي مُعَلِّمٌ» cevabını vermesi hangi açıdan eksiktir?

Soru:	أَيْنَ يَعْمَلُ خَالُكَ؟
Eksik Cevap:	خَالِي مُعَلِّمٌ

(A) Soruda dayının yaşı sorulduğu hâlde cevapta yalnızca akrabalık bağı belirtilmiştir

(B) Soruda أَيْنَ ile çalışma yeri istendiği hâlde cevapta yer bilgisi verilmeyip yalnız meslek söylenmiştir

(C) Soruda kadın akraba sorulduğu hâlde cevapta erkek akraba tanıtılmıştır

(D) Soruda kaç dayısı olduğu sorulduğu hâlde cevapta sayı bildiren kelime kullanılmamıştır

10 SIRALAMA

Görseldeki akrabayı tanıtma basamaklarını 'Kim? → Mesleği ne? → Özelliği ne? → Nerede çalışıyor?' sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

Kim?	Meslek
هَذَا خَالِي	هُوَ مُعَلِّمٌ
Özellik	**Yer**
مَاهِرٌ وَنَشِيطٌ	يَعْمَلُ فِي مَدْرَسَتِي

3 هُوَ مَاهِرٌ وَنَشِيطٌ (O, becerikli ve çalışkandır — Kişisel özelliği)

1 هَذَا خَالِي (Bu, benim dayımdır — Akrabalık yakınlığı)

2 هُوَ مُعَلِّمٌ (O, bir öğretmendir — Yaptığı meslek)

4 هُوَ يَعْمَلُ فِي مَدْرَسَتِي (O, benim okulumda çalışır — Çalışma yeri)

11 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harfleri sırasıyla birleştirerek خَال kelimesinin Türkçe karşılığını bulunuz.

Babanın veya annenin babasına verilen akrabalık adı (جَدّ) — D E D E

مُحَامِيَة kelimesinin Türkçe karşılığı olan hukuk mesleği — A V U K A T

ضَابِط kelimesinin Türkçe karşılığı olan askerî meslek — S U B A Y

طَبَّاخ kelimesinin Türkçe karşılığı olan mutfak mesleği — A Ş Ç I

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

DAYI

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki الْبَيْت ve الدَّرْس kelimelerinde ال takısındaki lam harfinin okunuş farkını başlangıç harflerinin özelliğiyle açıklayınız.

Kameri Harf (ب)	Şemsi Harf (د)
الْبَيْت	الدَّرْس
Lam okunur: el-beyt	Dal şeddeli: ed-ders

ب kameridir (lam okunur); د şemsidir.

13 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki çalışma durumu kartlarından hangisinde bir kadının belirtilen işi yapmadığını anlatan olumsuz fiil yapısı kullanılmıştır?

A	B
هُوَ يَعْمَلُ	هِيَ تَعْمَلُ
C	**D**
لَا يَعْمَلُ	لَا تَعْمَلُ

(A) A kartındaki هُوَ يَعْمَلُ (O erkek çalışır) ifadesinde

(B) B kartındaki هِيَ تَعْمَلُ (O kadın çalışır) ifadesinde

(C) C kartındaki لَا يَعْمَلُ (O erkek çalışmaz) ifadesinde

(D) D kartındaki لَا تَعْمَلُ (O kadın çalışmaz) ifadesinde